

Van Kessel Architectuur & Projectmanagement
t.a.v. dhr. R. (Rob) Noordijk
Tielerweg 19
4191 NE Geldermalsen

Geldermalsen, 1 september 2015

betreft: Aanvullende notitie actualiteit onderzoek en toetsing
project: Ontwikkeling zorglandgoed Asscheveld
Opgesteld door: Dhr. D. (Dirk) van der Est
referentie: 20150946/brf01, d.d. 1 september 2015
bijlage(n): -

Geachte heer Noordijk,

U heeft ons verzocht om een oplegnotitie op te stellen voor een in 2012 uitgevoerd ecologisch onderzoek in het beoogde plangebied voor zorglandgoed Asscheveld in Buurmalsen. ATKB heeft dit onderzoek uitgevoerd, tevens is een rapportage opgesteld (referentienummer 20101001/rap01). Naast de resultaten van het ecologisch onderzoek is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Het doel van deze notitie is om te beargumenteren waarom het ecologisch onderzoek en de toetsing aan de Flora- en faunawet uit 2012 nog van toepassing is.

Ecologisch onderzoek

In tabel 1 is samengevat welke ecologische onderzoeken in 2012 hebben plaatsgevonden en voor welke soortgroepen. In tabel 2 is een samenvatting gegeven van de resultaten van het ecologisch onderzoek. De onderzoeksdata, de onderzoeksmethode en de resultaten van het onderzoek zijn uitgebreid beschreven in het rapport met referentienummer 20101001/rap01).

Tabel 1: de onderzoeksdata, het doel van onderzoek en de onderzochte soortgroepen

Nr.	Datum veldbezoek	Doel	Meeliftend
1	15 maart 2012	Heikikkeronderzoek 1 ^e	Uilen en overige vogels, grondgebonden zoogdieren
2	29 maart 2012	Heikikkeronderzoek 2 ^e	Uilen en overige vogels,
3	16 april 2012	Visonderzoek (electrovisserij)	Planten, vogels, amfibieën, grondgebonden zoogdieren en ongewervelden
4	26 juli 2012	Steenuil onderzoek 1 ^e	Planten, overige vogels en overige amfibieën
5	29 augustus 2012	Steenuil onderzoek 2 ^e	-
6	6 september	Poelkikkeronderzoek	Steenuil, overige amfibieën

Tabel 2: de waargenomen beschermde soorten fauna*

Soortgroep	Tabel 2- en 3 soorten
Flora	Geen tabel 2/3-soorten aanwezig
Broedvogels	winterkoning, heggenmus, zanglijster, merel, nijlgans, grauwe gans, zilverreiger, blauwe reiger, torenvalk, knobbelzwaan, wilde eend, meerkoet, grutto en kievit, bruine kiekendief en kramsvogel
Jaarrond beschermde soorten broedvogels (cat. 1 t/m 4)	Ransuil en sperwer
Niet jaarrond beschermde vogels (cat. 5)	Bosuul
Vleermuizen	Mogelijke vliegroute voor vleermuizen is de Assche Wetering. Het hele plangebied is geschikt foerageergebied
Grondgebonden zoogdieren	Geen tabel 2/3-soorten aanwezig
Vissen	kleine modderkruiper (tabel 2), bittervoorn (tabel 3)
Amfibieën en reptielen	Heikikker, poelkikker (tabel 3)
Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen tabel 2/3-soorten aanwezig

* In tabel 4-1 van het onderzoeksrapport uit 2012 is abusievelijk vermeld dat de grote modderkruiper is waargenomen in 2012. De soort is echter niet aangetroffen tijdens het onderzoek.

Het onderzoek uit 2012 is nog steeds voldoende up to date en van toepassing, omdat:

- het ministerie van EZ (mijnrvo.nl) bij ontheffingsaanvragen er van uitgaat dat de gegevens uit het ecologisch onderzoek tot drie jaar oud zijn, voor soorten als opgenomen in tabel 3, en tot vijf jaar voor soorten, als opgenomen in tabel 2 van de Flora- en faunawet (bron: mijnrvo.nl).
- de terreinomstandigheden niet zijn gewijzigd tussen 2012 en 2015. Daarom zijn nog steeds dezelfde natuurwaarden aanwezig als in 2012.
- geen werkzaamheden zijn uitgevoerd tussen 2012 en 2015 ten behoeve van de beoogde ontwikkeling. Daarom zijn nog steeds dezelfde natuurwaarden aanwezig als in 2012.

Toetsing aan de Flora- en faunawet

In het onderzoeksrapport is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. In tabel 3 is een samenvatting van deze toets weergegeven. Deze toets is nog steeds actueel en van toepassing, omdat:

- de terreinomstandigheden niet zijn gewijzigd tussen 2012 en 2015. Daarom zijn nog steeds dezelfde natuurwaarden aanwezig als in 2012.
- geen werkzaamheden zijn uitgevoerd tussen 2012 en 2015 ten behoeve van de beoogde ontwikkeling. Daarom zijn nog steeds dezelfde natuurwaarden aanwezig als in 2012.
- de plannen voor zorglandgoed niet zijn gewijzigd sinds de toetsing uit 2012. Dit betekent dat de basis voor de toetsing hetzelfde is gebleven.
- de effecten en maatregelen op grond van hierboven genoemde argumenten niet gewijzigd zijn ten opzichte van 2012.
- de wet niet is veranderd ten opzichte van 2012. Nog steeds zijn dezelfde plant- en diersoorten beschermd op grond van de wetsartikelen 8 t/m 13.

Tabel 3: Samenvatting van de toetsing aan de Flora- en faunawet

Soortgroep	Effecten	Maatregelen	Ontheffingsplicht
Broedvogels	Verwijderen begroeiing en verbreden watergang in het broedseizoen geeft verstoring van broedvogels	Werken buiten het broedseizoen, of broedvogelcheck voorafgaand aan werkzaamheden	Nee, indien maatregelen in acht worden genomen.
Jaarrond beschermde broedvogels en bosuil (cat. 5)	Verwijderen boomgaard geeft verdwijnen deel van foerageergebied ransuil, sperwer en mogelijk andere uilensoorten.	Geen, er is voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving, en in de nieuwe inrichting worden geschikte bomen aangeplant waardoor de soort voldoende foerageermogelijkheden heeft.	Nee
Vissen	Dempen en verbreden watergang zeer tijdelijk effect op kleine modderkruiper (tabel 2), bittervoorn (tabel 3)	- dempen watergang richting open water uitvoeren zodat vis kan vluchten. - vooraf aan dempen kleine modderkruiper en zoetwatermosselen wegvangen; - buiten de vorstperiode werken (niet beneden 4 graden Celsius) - graven aan watergang voor nvo's vanaf droge oever.	Nee, indien maatregelen in acht worden genomen.
Amfibieën	Aanleg van natuurvriendelijke oevers heeft mogelijk effect op leefgebied heikikker (tabel 3) en poelkikker	- Bos aan noordwestzijde niet betreden i.v.m. landhabitat heikikker - graven oevers en dempen van sloot buiten kwetsbare periode (buiten periode 15 juli t/m 15 feb) - afschermen van plangebied indien in de voortplantingsperiode wordt gewerkt. Het plaatsen van schermen dient voorafgaand aan de werkzaamheden te gebeuren.	Nee, indien maatregelen in acht worden genomen. Ja => indien gewerkt wordt in kwetsbare periode 15 feb t/m 15 juli en er zijn geen schermen geplaatst
Vleermuizen	Foerageergebied voor vleermuizen tijdelijk door licht mogelijk verstoord	- in de periode april t/m september alleen werken bij daglicht, daarbuiten geen beperkingen. - in nieuwbouwplan is het aan te bevelen rekening te houden met verlichtingsplan zoals vleermuisgeschikte verlichting (amberkleur en naar beneden gerichte verlichting)	Nee, indien maatregelen in acht worden genomen.

Ontheffing Flora- en faunawet

De volgende conclusie is in het rapport uit 2012 opgenomen voor wat betreft de noodzaak van een ontheffing Flora- en faunawet:

“Een ontheffingsaanvraag is niet noodzakelijk gezien de meerwaarde van het plan voor beschermde natuurwaarden en door het voorkomen van tijdelijke effecten door voorzorgsmaatregelen in acht te nemen. Er zijn echter twee redenen denkbaar, waarvoor wel een ontheffingsplicht noodzakelijk kan zijn. De belangrijkste is recente rechtsuitspraken. Deze kunnen een reden zijn om, zekerheidshalve, de maatregelen alsnog door het ministerie te laten goedkeuren. In dat geval wordt wel een ontheffingsaanvraag ingediend of wordt een verzoek gedaan voor goedkeuring van de maatregelen. Daarnaast kan een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn indien niet alle in dit rapport genoemde voorzorgsmaatregelen kunnen worden uitgevoerd. In dat geval is ook een ontheffingsaanvraag noodzakelijk”.

Na 2012 zijn een aantal rechtsuitspraken geweest waarmee de interpretatie van een wetsartikel is gewijzigd. Dit houdt in dat bij verstoring van het leefgebied altijd de Flora- en faunawet wordt overtreden, ook al is in het onderhavige project sprake van een flora- en faunavriendelijke inrichting van het plangebied.

In het onderzoeksrapport is uitgegaan van de oude interpretatie, waarbij overtreding voorkomen kon worden als, vooraf of tegelijkertijd aan de werkzaamheden, alternatief leefgebied wordt aangeboden en de beschermde fauna worden weggevangen en verplaatst (zie tabel 3).

Voor de uitvoering van het project dient daarom een ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor het bestemmingsplan dient de vraag te worden beantwoord of redelijkerwijs een ontheffing Flora- en faunawet wordt afgegeven. Het woord redelijkerwijs wordt specifiek aangehaald in de handreiking voor Bestemmingsplannen en Natuurwetgeving (Ministerie van LNV, 2007). Hierin is het volgende genoemd:

“Jurisprudentie wijst uit dat gemeenten bij het opstellen van plannen rekening moeten houden met de uitvoerbaarheid van het plan. Men baseert zich hierbij op artikel 9 van de Besluit op de ruimtelijke ordening. Dit artikel stelt dat bij planvaststelling ook de uitvoerbaarheid van het plan moet worden betrokken. De uitvoerbaarheid wordt in dit licht beoordeeld op grond van de verplichtingen van de Flora- en faunawet. Plannen, zoals bijv. het bestemmingsplan waarvoor vervolgens op voorhand in redelijkheid geen ontheffing Flora- en faunawet zal worden verkregen, worden strijdig geacht en artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening. Zij worden ook strijdig geoordeeld met het zorgvuldigheidsbeginsel ingevolge artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat gemeenten bij al haar planvorming via deskundigenrapportage ‘op voorhand in redelijkheid’ moeten kunnen inschatten of ten gevolge van het plan zelf dan wel de uitvoering van het plan, de verbodsbepalingen Flora- en faunawet zullen worden overtreden. Als dit het geval is, moet zij aannemelijk maken dat daarvoor een ontheffing Flora- en faunawet zou kunnen worden verkregen”.

Het plan is redelijk en de Flora- en faunawet vormt geen belemmering vormt voor het vaststellen van het bestemmingsplan. De reden ervoor is (ook opgenomen in het onderzoeksrapport):

“De Flora- en faunawet staat de uitvoerbaarheid van het project niet in de weg. Dit komt vanwege de hoge ecologische meerwaarde die het plan heeft op de in en nabij het plangebied aanwezige beschermde soorten. Voor steen- en ransuil ontstaat meer geschikt foerageergebied, voor hei- en poelkikker meer geschikt voortplantingswater en landbiotoop en voor vleermuizen meer insectenrijke omstandigheden. Dit komt ook door de aanleg van meer bos en een meer natuurlijke inrichting van de watergangen (gunstig voor vissen).”

De conclusie voor het bestemmingsplan als omschreven in het onderzoeksrapport uit 2010 is hiermee niet gewijzigd, omdat het voorgestelde plan “redelijk” is, de onderzoeksgegevens voldoende actueel zijn en de toetsing uit 2012 nog steeds van toepassing is.

Tot slot

Indien u opmerkingen heeft of aanvullende informatie wenst, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de heer D. (Dirk) van der Est (e-mail; d.vanderest@at-kb.nl en telefonisch: 088-1153262).

Met vriendelijke groet,
ATKB B.V.

Dhr. D. (Dirk) van der Est
Projectleider ecologie